

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

הערכה פנימית בשפה בחינוך המיוחד

אילנה קלר, אגף א' חינוך מיוחד

הערכה פנימית – הערכה בשירות הלמידה

בסיס לבניית תכנית כתתית ותכניות אישיות

כוללת מבדקים ומשימות בשגרת הלמידה

שימוש בכלי הערכה פורמליים
בהתאמה למאפייני התפקוד

לוח זמנים

מאי

- הערכה מסכמת
- בסיס לשונה הבאה

ינואר

- הערכה מעצבת בשגרת הלמידה

ספטמבר- אוקטובר

- בסיס לתכנית עבודה
- לתלמידים חדשים בלבד

שלבים בתהליך ההערכה

- הערכה של הקריאה – קצב ודיוק (טקסט/מילים), זיהוי אבני יסוד (אותיות ותנועות).
- הערכה של הבנת הנקרא או הערכת ההבנה של טקסט מושמע
- הערכה של הכתיבה
- ריכוז הנתונים לכל תלמיד
- ניתוח הנתונים
- בניית מפת יעדים כתתית

איך בוחרים את כלי ההערכה?

* תלמידים בכל גיל המתקשים מאד בקריאה וזקוקים להשלמת תהליך הרכישה של הקריאה.

כלים להערכה פנימית בשפה

שכבת גיל	הערכה לתלמידים חדשים ספטמבר-אוקטובר	הערכה מעצבת דצמבר-ינואר	הערכה מסכמת מאי-יוני
א	<u>הערכת הפרופיל האורייני</u>	<u>מבדק כחה א'</u>	<u>מבדק כחה א'</u>
ב	<u>מבדק כחה א'</u> בחירת המשימות בהתאם לרמת התפקוד	<u>מבדק כחה ב'</u>	<u>מבדק כחה ב'</u> <u>מבחנים ויחידות מבחן</u>
ג-ד	קריאה: <u>כלי להערכת שטף הקריאה</u>	<u>כלי להערכת שטף הקריאה</u>	<u>כלי להערכת שטף הקריאה</u>
	הבנת הנקרא: <u>כלים להערכה של הבנת הנקרא</u>	משימות הערכה בשגרת הלמידה	<u>מבחנים ויחידות מבחן</u> (ראמ"ה)
ה-ו	קריאה: <u>כלי להערכת שטף הקריאה</u>	משימות הערכה בשגרת הלמידה	<u>מבחנים ויחידות מבחן</u> (ראמ"ה)
	<u>כלים להערכה של הבנת הנקרא</u>		
ז-ט	מקסט קצר לקריאה קולית	משימות הערכה בשגרת הלמידה	מקסט קצר לקריאה קולית
	לתלמידי שילוב: מבדק עמי"ת <u>משימות הערכה לחט"ב</u>		<u>מבחנים ויחידות מבחן</u> (ראמ"ה)

למתקשים בקריאה בכל גיל :

יש לקיים הערכה של הבנת מקסט מושמע מתוך מאגר המקסטים בהדרכה המחוזית

ריכוז נתוני הערכה

ריכוז נתוני קריאה

שם המטלה	קצב	דיוק	דפוס שגיאות
קריאת עיצורים ותנועות			
קריאת מילים בודדות			
קריאת טקסט			

ריכוז נתוני הבנת הנקרא

תבחינים	דגשים להתייחסות	תיאור התפקוד (מוקדי כוח ומוקדי קושי)
משמעות גלויה	איתור פרטים עיקריים, רצף אירועים, רעיונות מרכזיים גלויים	
הבנת המשתמע	הבנה של: קשרים, היסקים, מיון והשוואה, רעיונות מרכזיים	
יישום וביקורת	הבעת דיעה/עמדה, שיפוט ביחס לאירועים, היקש וקישור למציאות	

ריכוז נתוני כתיבה

תבחינים	דגשים להתייחסות	תיאור התפקוד (מוקדי כוח ומוקדי קושי)
עמדות כלפי כתיבה	ביטחון, התלהבות, התנגדות, חשש, אי שקט, מבקש סיוע	
איכות המקסט	מפתיע, מעניין, מרגש, מרשים ברמת התוכן ו/או ברמת הכתיבה, אורך, היבט לשוני	
תוכן	מפותח, מצומצם,	
לכידות	קשר בין רעיונות – ארגון לוגי, כרונולוגי, רציף, באמצעות ידע לשוני	
לשון המקסט	אוצר מילים, תקינות מורפולוגית ותחבירית, גיוון	
כתיב, כתב וארגון	סימני פיסוק, שגיאות כתיב, כתב קריא, ארגון הדף	

ניתוח נתוני הערכה ובניית פרופיל תלמיד

פרופיל שטף קריאה של תלמיד

רכיב	מאפיינים	אפיון שגיאות/תפקוד
קצב ודיוק	☐ קריאה מדויקת ואיטית ☐ קריאה מדויקת ומקוטעת ☐ לא מדויקת ומקוטעת	
פרוזודיה (הנגנה – מותאמת לתוכן ותחביר)	☐ גבוהה ☐ בינונית ☐ נמוכה	☐ קרא את כל הטקסט בהנגנה המותאמת לתוכן ולתחביר. ☐ קרא חלק מהטקסט בהנגנה המותאמת לתוכן ולתחביר. ☐ קרא את רוב הטקסט ללא הנגנה המותאמת לתוכן ולתחביר
ידע לשוני	- ידע פונולוגי - מודעות מורפולוגית דקדוקית - ידע תחבירי	
הבנה (שאלה לניטור ההבנה במבדק)	☐ גבוהה ☐ בינונית ☐ נמוכה	- הביע את דעתו ונימק אותה - הביע דעתו על הדמות בקצרה ומבלי להתייחס לפואנטה - הביע דעתו ללא נימוק או לא קשר את דבריו לסיפור
תפקודים ניהוליים	- ניטור הבנה ובקרה - ויסות הקריאה - גמישות קוגניטיבית	
דפוסים רגשיים	- ויסות רגשי - מוטיבציה - תחושת מסוגלות - גישה לקריאה - מחויבות, התמדה	

פרופיל הבנת הנקרא של תלמיד

רכיב	מאפיינים להתייחסות	אפיון שגיאות/תפקוד
ידע לשוני אוצר מילים	דקדוק, תחביר, מורפולוגיה	
ידע קודם בתחום התוכן	ידע עולם מושגים	
כישורי חשיבה	זיכרון, היסק, דמיון, תיאוריית המיינד	
יכולות אורייניות	שטף קריאה, הבעה בכתב	
קשב ותפקודים ניהוליים	ניטור הבנה ובקרה גמישות קוגניטיבית ויסות הקריאה	
ידע על מבנה הטקסט	מבנה הסוגות: טקסט טיעון, טקסט סיפורי, טקסט מידעי	

בנייה של מפת יעדים כתתית

מפת יעדים כתתית

ציוני הדרך :					
שמות התלמידים לפי קבוצות	תיאור הביצוע הנדרש	הזדמנויות למידה	לוח זמנים	הערכה מעצבת	הערכה מסכמת

למילוי מפת היעדים יש להתבסס על פרק 2, הישגים נדרשים במדריך ליישום והטמעה של תכניות החינוך לשוני בחינוך המיוחד, אגף א' חינוך מיוחד

להרחבה – כלים להערכה

- כלים להערכה פנימית (יסודי וחט"ב) – הרשות הארצית למדידה והערכה
- הערכה משולבת בלמידה – חינוך לשוני בחינוך היסודי
- מבחנים ומשימות הערכה לחט"ב – הפיקוח על הוראת העברית
- הערכת הישגים בשפת אם בחינוך המיוחד – חינוך לשוני בחינוך המיוחד

להרחבה – תכניות, כלי הערכה וחומרי למידה בשפה הערבית

المناهج – תוכניות לימוד	مواقع ومواد تعليمية – אחרים וחומרי למידה	أدوات التقييم – כלי הערכה	قائمة الكتب المُلمّمة في قسم الكتب التدريسيّة – רשימת הספרים המאושרים בחברה הערבית
منهاج اللغة العربية للمرحلة الابتدائية תוכנית יסודי	את המפמר מוקע المنطار	מבדק כיחה א فحص القراءة صف الأول	قائمة الكتب الموصى بها רשימת ספרים מאושרים
منهاج اللغة العربية للمرحلة الإعدادية תוכנית חטיבה	אגף חינוך יסודי قسم التعليم الابتدائي	מבדקי ראמה فحوصات راما من صف الاول حتى التاسع	مسيرة الكتاب מצעד הספר
	אגף חינוך מיוחד א موقع التربية الخاصة		
	מט"ח مطاح- آفاق		
	الحقيبة البدياحوية		
	רכוזה הכלה והשתלבות חקيبه مركزي الاندماج		
	התאמות לקויות למידה ملاءمات لذوي العسر التعليمي		
	تطور مهني واستكمالات השתלמויות ופיחוח מקצועי		